09/09/2023

Όποιος επιθυμεί διαρκώς το Θεό, αυτός τον βλέπει!

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Αγίου Ιωάννου Δαμασκηνού
Έκδοσις ακριβής της ορθοδόξου πίστεως

Απόδοση στην νέα ελληνική
Αρχιμανδρίτης Δωρόθεος Πάπαρης (νυν Μητροπολίτης Δράμας)

Συνέχεια από εδώ: http://www.pemptousia.gr/?p=381094

Συλλογή χωρίων για το Θεό, δηλαδή για τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα και σχετικά με το Λόγο και το Πνεύμα.

Το θείο είναι τελείως αμετάβλητο και αναλλοίωτο· διότι όλα αυτά που δεν εξαρτώνται από μας τα αποφάσισε προηγουμένως με τη πρόγνωσή του, το καθένα στον ιδιαίτερο και κατάλληλο καιρό και τόπο. Και σύμφωνα μ’ αυτό, «ο Πατέρας δεν κρίνει κανέναν, αλλά έδωσε όλη τη κρίση στην εξουσία του Υιού»· διότι είναι φανερό ότι η κρίση ανήκε στον Πατέρα και τον Υιό ως Θεό και στο Άγιο Πνεύμα. Ο ίδιος μάλιστα ο Υιός θα κατέβει στη γη, ως άνθρωπος με σώμα, και θα καθίσει σε

ένδοξο θρόνο -η κατάβαση και ο θρόνος αφορούν περιορισμένο σώμα- και από κει θα κρίνει όλη την οικουμένη με δικαιοσύνη.

Όλα απέχουν από το Θεό, όχι τοπικά, αλλά από τη φύση τους. Σε μας η σύνεση, η σοφία και η σκέψη υπάρχουν και μας εγκαταλείπουν ως συνήθεια· δεν συμβαίνει όμως έτσι με το Θεό. Γι' Αυτόν, τίποτε δεν γίνεται και τίποτε δεν χάνεται· διότι είναι αναλλοίωτος και αμετάβλητος, και δεν πρέπει να του αποδίδουμε κάποιο συμβάν. Ο Θεός έχει συνυφασμένο στην ουσία του το αγαθό.

Όποιος επιθυμεί διαρκώς το Θεό, αυτός τον βλέπει. Διότι ο Θεός υπάρχει σε όλα· καθόσον τα κτίσματα εξαρτώνται από το Θεό που υπάρχει, και δεν είναι δυνατόν να υπάρχει κάτι, εάν δεν εξαρτά την ύπαρξή του από το Θεό. Ο Θεός αναμειγνύεται με όλα, διότι συγκρατεί τη φύση τους· και μάλιστα ο Θεός Λόγος ενώθηκε με την αγία σάρκα του υποστατικά
και αναμίχθηκε χωρίς συγχώνευση με τη δική μας φύση. Κανείς δεν βλέπει τον Πατέρα παρά μόνον ο Υιός και το Πνεύμα.

Ο Υιός είναι η βούληση, η σοφία και η δύναμη του Πατέρα. Και δεν πρέπει ν' αποδίδουμε στο Θεό ποιότητα, για να μην τον θεωρήσουμε σύνθετο, από ουσία και ποιότητα. Ο Υιός προέρχεται από τον Πατέρα, και όλα, όσα έχει, τα έχει απ' αυτόν. Γι' αυτό και δεν κάνει τίποτε από μόνος του· δεν έχει ιδιαίτερη ενέργεια απ' αυτήν του Πατέρα.

Ο Θεός είναι από τη φύση του αόρατος και γίνεται ορατός με τις ενέργειές του· αυτό το γνωρίζουμε από την κατασκευή και διακυβέρνηση του κόσμου.

Ο Υιός είναι εικόνα του Πατέρα, το Πνεύμα του Υιού· όταν ο Χριστός με το Πνεύμα κατοικεί μέσα στον άνθρωπο, του δίνει το κατ' εικόνα.

Το Άγιο Πνεύμα είναι Θεός, ενδιάμεσο του αγέννητου και του γεννητού· συνάπτεται με τον Πατέρα μέσω του Υιού. Λέγεται Πνεύμα Θεού, Πνεύμα Χριστού, νους Χριστού, Πνεύμα Κυρίου, Αυτοκύριος, Πνεύμα υιοθεσίας, αλήθειας, ελευθερίας, σοφίας (διότι τα δημιουργεί όλα αυτά). Είναι Πνεύμα που τα γεμίζει όλα με την ουσία του, όλα τα συνέχει, που μπορεί να γεμίσει τον κόσμο με την ουσία του, αλλά στη δύναμή του δεν χωρά στον κόσμο.

Ο Θεός είναι ουσία αιώνια και αμετάβλητη, δημιουργός των όντων· Τον προσκυνάμε με αισθήματα ευσεβείας.

Θεός είναι και ο Πατέρας, ο οποίος είναι αιώνια αγέννητος· διότι δεν προήλθε από κάποιον, αλλά γέννησε τον Υιό συναιώνιο. Θεός είναι και ο Υιός, που είναι πάντα με τον Πατέρα και γεννήθηκε απ' Αυτόν εκτός χρόνου, χωρίς μεταβολή ή πάθος ή

χωρισμό απ’ Αυτόν. Θεός είναι και το Άγιο Πνεύμα, αγιαστική δύναμη, ενυπόστατη, που εκπορεύεται από τον Πατέρα χωρίς ν’ απομακρύνεται απ’ Αυτόν· αναπαύεται στον Υιό και έχει την ίδια ουσία με τον Πατέρα και τον Υιό.

Ο Λόγος είναι αυτός που βρίσκεται πάντοτε κατ’ ουσίαν με τον Πατέρα.

Λόγος, επίσης, είναι η φυσική κίνηση του νου, σύμφωνα με την οποία κινείται, σκέφτεται και συλλογίζεται, σαν να είναι το φως και η λάμψη του.
Λόγος είναι ακόμη ο ενδιάθετος, που λαλείται μέσα στην καρδιά.
Τέλος, λόγος είναι αυτός που μεταδίδει τη σκέψη.

Συμπερασματικά, ο Θεός Λόγος έχει ουσία και υπόσταση, ενώ οι υπόλοιποι τρεις λόγοι αποτελούν δυνάμεις της ψυχής, χωρίς να έχουν ιδιαίτερη υπόσταση. Απ’ αυτούς, ο πρώτος είναι γέννημα του νου και προέρχεται από τη φύση του, ο δεύτερος λέγεται ενδιάθετος και ο τρίτος προφορικός.

Η λέξη πνεύμα έχει πολλές σημασίες. Σημαίνει το Άγιο Πνεύμα. Πνεύματα λέγονται και οι δυνάμεις του Αγίου Πνεύματος· πνεύμα ακόμη είναι και ο αγαθός άγγελος· πνεύμα είναι και ο διάβολος· πνεύμα και η ψυχή· κάποτε πνεύμα λέγεται και ο νους· πνεύμα είναι και ο άνεμος και ο αέρας.

Αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού, «Έκδοσις ακριβής της ορθοδόξου πίστεως», απόδοση στην νέα ελληνική, Αρχιμανδρίτης Δωρόθεος Πάπαρης. Από: http://users.uoa.gr/~nektar/orthodoxy/paterikon/iwannhs_damaskhnos_ekdosis_akribhs.htm

Πηγή: pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)